

Szczegółowe warunki i sposoby oceniania z historii

w Zespole Szkół Licealnych i Technicznych im. Ziemi Tucholskiej w
Tucholi
w Branżowej Szkole 1 Stopnia

Szczegółowe warunki i sposoby oceniania polegają na rozpoznaniu przez nauczyciela poziomu postępów w opanowywaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności, wynikających z programu nauczania .

Mają na celu:

- a)** bieżące i systematyczne informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych;
- b)** mobilizowanie ucznia do systematycznej pracy;
- c)** pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu własnego rozwoju oraz przedstawienie bieżących postępów w nauce;
- d)** dostarczanie bieżącej informacji o trudnościach w przyswajaniu wiedzy przez uczniów;
- e)** wzrost efektywności pracy ucznia;
- f)** umożliwianie nauczycielom doskonalenia organizacji pracy na lekcji, w celu wzrostu jej efektywności.

WYMAGANIA EDUKACYJNE I JAWNOŚĆ OCENIANIA

Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów o:

- wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
- sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
- warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej;
- nauczyciel jest obowiązany, na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia;
- nauczyciel oddaje uczniowi sprawdzone i ocenione prace pisemne na lekcji podczas omawiania wyników danej formy kontroli (w razie nieobecności ucznia – po jego powrocie do szkoły), w przypadku zgłoszenia wątpliwości co do oceny z pracy pisemnej uczeń lub jego rodzic są zobowiązani dostarczyć ww. pracę nauczycielowi w celu rozstrzygnięcia wątpliwości;

Wymaganiami edukacyjne z przedmiotu historia w zakresie podstawowym dla klasy I szkoły branżowej

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
I. Starożytność					
1. Najstarsze ośrodki cywilizacyjne starożytności	– wyjaśnia pojęcia: <i>historia, chronologia, epoka, system یرgacyjny, struktura społeczna, miasta-państwa, stella, piramida, monarchia</i>	– wymienia najstarsze starożytne cywilizacje; – wskazuje cechy charakterystyczne cywilizacji starożytnego	– omawia położenie starożytnych cywilizacji Bliskiego i Dalekiego Wschodu; – charakteryzuje cywilizację	– rozróżnia rodzaje pisma w poszczególnych cywilizacjach starożytnych; – porównuje rozwój cywilizacji Bliskiego	– sytuuje w czasie i przestrzeni cywilizacje starożytne; – uzasadnia, kiedy możemy mówić o początkach historii

	<i>despotyczna, rządy teokratyczne, politeizm, mumifikacja, kodeks praw, system kastowy, faraon, życie pośmiertne.</i>	Wschodu; – przedstawia najważniejsze systemy etyczno-religijne wyróżniane w starożytnych cywilizacjach.	starożytnego Egiptu, Mezopotamii, Indii i Chin.	Wschodu z cywilizacjami Indii i Chin.	poszczególnych państw.
2. Dziedzictwo antycznej cywilizacji greckiej	– wyjaśnia pojęcia: <i>Hellenowie, Hellada, kultura mykeńska, wieki ciemne, epoka archaiczna, wielka kolonizacja, epoka klasyczna, imperium, wojna peloponeska, epoka hellenistyczna, polis, obywatel, oligarchia, demokracja, sąd skorupkowy, ostracyzm, strateg, heros, mit, wyrocznia, igrzyska w Olimpii, dramat, filozofia, kolumny, realizm.</i>	– wymienia najważniejsze wydarzenia i procesy w dziejach Greków od ich przybycia na obszar Hellady po czasy Aleksandra Wielkiego; – omawia bitwę pod Maratonem i Termopilami.	– charakteryzuje najważniejsze osiągnięcia greckiej kultury i sztuki; – przedstawia strony biorące udział w wojnie peloponeskiej.	– wyjaśnia, czym były greckie <i>poleis</i> i na czym polegały ich systemy ustrojowe; – określa, jakie działania Aleksandra Wielkiego wpłynęły na stworzenie imperium.	– analizuje cechy kultury hellenistycznej; – uzasadnia, dlaczego Ateny nazywa się ojczyzną demokracji.
3. Dzieje i osiągnięcia cywilizacyjne starożytnego Rzymu. Początki chrześcijaństwa	– wyjaśnia pojęcia: <i>republika, plebejusze, patrycjusze, trybun ludowy, senat, prawo weta, Imperium Romanum, prowincja, Cesarstwo Rzymskie, romanizacja, wielka wędrówka ludów,</i>	– omawia przykłady osiągnięć architektury, literatury i sztuki w starożytnym Rzymie; – przedstawia wkład starożytnych Rzymian w dziedzictwo	– charakteryzuje najważniejsze etapy rozwoju chrześcijaństwa w I–IV w. n.e.; – przedstawia proces tworzenia i upadku republiki w Rzymie; – rozumie znaczenie	– wskazuje różnice pomiędzy społeczeństwem greckim a rzymskim – zwłaszcza w zakresie ich organizacji politycznej; – uzasadnia i ocenia	– analizuje, czym różniło się chrześcijaństwo od innych wierzeń starożytności i jakie były źródła jego popularności; – uzasadnia, że Rzymianie

	<i>Germanie, kopuła, luk, cyrk, amfiteatr, termy, łuk triumfalny, chrześcijaństwo, Mesjasz, bazylika, biskup, diecezja, doktryna, edykt mediolański.</i>	cywilizacji europejskiej.	narodzin i rozwoju chrześcijaństwa dla kultury europejskiej.	wpływ greckiej myśli filozoficznej, sztuki oraz religii na cywilizację starożytnego Rzymu.	przyczynili się do powstania aktualnej do dziś koncepcji prawa.
II. Średniowiecze					
4. Cesarstwo Bizantyjskie oraz świat islamu	– wyjaśnia pojęcia: <i>Cesarstwo Wschodniorzymskie, Bizancjum, Arabowie, ikonoklaści (obrazoburcy), papież, klątwa, rozłam w Kościele, sztuka bizantyjska, kościół Hagia Sophia (Mądrości Bożej), islam, muzułmanin, prorok, Allah, Koran, kalif, meczet.</i>	– omawia charakterystyczne cechy literatury i sztuki arabsko-muzułmańskiej; – przedstawia podłoże, przebieg i konsekwencje sporu związanego z kultem świętych obrazów, do którego doszło w Bizancjum w VIII i IX w.	– charakteryzuje cechy bizantyńskiego kręgu kulturowego, uwzględniając specyfikę wschodniego chrześcijaństwa.	– analizuje, jaką rolę odegrali Arabowie i islam w dziejach Bliskiego Wschodu i basenu Morza Śródziemnego.	– uzasadnia wpływ Arabów i islamu na średniowieczną Europę, uwzględniając ich osiągnięcia w matematyce, astronomii, medycynie i filozofii.
5. Europa Zachodnia	– wyjaśnia pojęcia: <i>Europa barbarzyńska, wyznanie ariańskie, język romański, obrządek łaciński, klasztor, upadek życia miejskiego, Merowingowie, Królestwo Franków,</i>	– omawia konflikt pomiędzy cesarzem i papieżem, którego podłożem było starcie się dwóch uniwersalizmów: cesarskiego i papieskiego; – przedstawia uwarunkowania oraz	– charakteryzuje rolę Karola Wielkiego oraz epoki karolińskiej w dziejach Europy; – sporządza linię czasu z najważniejszymi wydarzeniami z wypraw krzyżowych.	– analizuje, jak potoczyły się losy zachodniej Europy po upadku cesarstwa zachodniorzymskiego, uwzględniając kwestie zmian w życiu społecznym i sposobie sprawowania władzy.	– uzasadnia znaczenie koronacji cesarskiej Karola Wielkiego i Ottona I dla dziejów zachodniej Europy.

	<i>majordomus, traktat w Verdun, dynastia karolińska, Rzesza Niemiecka, Święte Cesarstwo Rzymskie Narodu Niemieckiego, feudalizm, lenno, senior, wasal, warstwa rycerska, immunitet, Państwo Kościelne, uniwersalizm, niewola awiniońska, wielka schizma zachodnia, rekonkwista, krucjaty, zakony rycerskie, Cesarstwo Łacińskie.</i>	następstwa wypraw krzyżowych; – wyjaśnia postanowienia traktatu z Verdun.			
6. Kultura łacińskiej Europy w średniowieczu	– wyjaśnia pojęcia: <i>katolicyzm, prawosławie, język łaciński, kultura rycerska, kultura dworska, poematy rycerskie, trubadur, literatura łacińska, scholastyka, uniwersytet, romanizm, gotyk, plan prostokąta lub krzyża łacińskiego, sklepienia kolebkowe i krzyżowe, półkolisty</i>	– omawia uniwersalny charakter kultury chrześcijańskiej Europy; – przedstawia cechy stylu romańskiego i gotyckiego i podaje przykłady; – wyjaśnia rolę uniwersytetów, czyli niezależnych zrzeszeń studentów i profesorów w rozwoju wiedzy oraz	– analizuje, na czym opierał się uniwersalny charakter kultury zachodnioeuropejskiego średniowiecza, jaką rolę odgrywało w jej rozwoju chrześcijaństwo oraz jakie były jej wspólne źródła i przejawy.	– analizuje, jakie znaczenie miał postępujący rozwój twórczości w językach narodowych w Europie w omawianym okresie; – porównuje ze sobą styl romański i gotycki w architekturze średniowiecznej.	– uzasadnia ponadczasowe znaczenie osiągnięć kulturowych i naukowych uniwersalnego charakteru kultury zachodnioeuropejskiej.

	<i>luk, transept, sklepienia krzyżowo-żebrowe, przypory, luki oporowe, witraż, rozeta, pinakle, malarstwo ołtarzowe.</i>	kształceniu.			
7. Starożytność i średniowiecze – lekcja powtórzeniowa	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
8. Starożytność i średniowiecze – lekcja sprawdzająca	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
III. Ziemie polskie w średniowieczu					
9. Narodziny państwa polskiego – panowanie Mieszka I i Bolesława Chrobrego	– wyjaśnia pojęcia: <i>państwo Polan, gród, obrządek łaciński, trybut, dynastia Piastów, Wielkopolska, Grody Czerwieńskie, Śląsk, Małopolska, Dagome iudex, opole, drużyna książęca, kanonizacja, relikwie męczennika, zjazd gnieźnieński, „Kronika” Galla Anonima, Drzwi Gnieźnieńskie, arcybiskupstwo, świadczenia, daniny, służebności.</i>	– przedstawia terytoria, które weszły w skład państwa Mieszka I; – wymienia terytoria, które znajdowały się pod panowaniem Bolesława Chrobrego po 1018 r.	– uzasadnia, jakie znaczenie dla powstającego państwa polskiego miało przyjęcie chrześcijaństwa; – omawia stosunki Polski Bolesława Chrobrego z sąsiadami.	– ocenia, jakie znaczenie dla Polski miał zjazd gnieźnieński i koronacja królewska Bolesława Chrobrego.	– uzasadnia wpływ chrystianizacji Polski na przejęcie dorobku cywilizacji zachodnioeuropejskiej; – analizuje rolę zjazdu gnieźnieńskiego w 1000 r. w procesie wzmacniania pozycji Bolesława Chrobrego i jego państwa.
10. Monarchia piastowska w latach	– wyjaśnia pojęcia: <i>reakcja pogańska,</i>	– omawia sytuację, jaka panowała na	– charakteryzuje przyczyny i	– analizuje i ocenia politykę zagraniczną	– uzasadnia, czy słusznie Kazimierz

1025–1138	<i>trybut, woj, prawo rycerskie, główszczyzna, nawiązka, opactwo benedyktynów, obóz papieski, palatyn (wojewoda).</i>	ziemiach polskich po objęciu władzy przez Mieszka II oraz po jego śmierci; – wymienia terytoria, które znajdowały się pod panowaniem Kazimierza Odnowiciela i Bolesława Krzywoustego.	konsekwencje konfliktu króla Bolesława Śmiałego z biskupem Stanisławem; – omawia przyczyny i skutki reakcji pogańskiej w okresie osłabienia władzy centralnej po śmierci Mieszka I.	Bolesława Krzywoustego i wymienia jego najważniejsze osiągnięcia; – charakteryzuje przemiany związane z nadaniem przez Kazimierza Odnowiciela ziemi dla wojów na prawie rycerskim.	otrzymał przydomek „Odnowiciel”.
11. Rozbicie dzielnicowe i jego skutki	– wyjaśnia pojęcia: <i>statut (testament) Bolesława Krzywoustego, princeps, senior, pryncypat, seniorat, możnowładztwo krakowskie, monarchia Henryków śląskich, Mongołowie (Tatarzy), zakon krzyżacki, kolonizacja na prawie niemieckim, lokacja, kolonizacja wewnętrzna, wolnizna, trójpółowka, sołtys, podgrodzie, osada targowa, prawo magdeburskie, wójt.</i>	– omawia zasady zawarte w ustawie sukcesyjnej (tzw. testamencie) Bolesława Krzywoustego; – wyjaśnia przyczyny i konsekwencje rozbicia dzielnicowego.	– wyjaśnia, jakie konsekwencje miały następujące wydarzenia: sprowadzenie zakonu krzyżackiego, bitwa pod Legnicą i zabójstwo Przemysła II; – sporządza linię czasu prezentującą etapy przebiegu rozbicia dzielnicowego w Polsce.	– charakteryzuje zasady i przebieg kolonizacji na prawie niemieckim oraz podaje przykłady tego procesu; – analizuje proces, który doprowadził do upadku zasady pryncypatu i senioratu oraz podaje konsekwencje tych wydarzeń.	– analizuje czynniki, które doprowadziły do ożywienia gospodarczego na ziemiach polskich w XII–XIII w.
12. Polska za	– wyjaśnia pojęcia:	– wymienia	– charakteryzuje	– ocenia panowanie	– uzasadnia, jakie

Władysława Łokietka i Kazimierza Wielkiego	<i>dynastia Przemyślidów, bunt wójta Alberta, Szczerbiec, wieczysty pokój, zjazd monarchów w Krakowie, pieczęć majestatowa, statut piotrkowski, statut wiślicki, Akademia Krakowska, przymus drogowy, prawo składu, żupy solne.</i>	osiągnięcia i niepowodzenia Władysława Łokietka w polityce wewnętrznej i zagranicznej; – omawia proces odbudowy Królestwa Polskiego przez Władysława Łokietka.	i ocenia politykę króla Kazimierza Wielkiego wobec zakonu krzyżackiego i Jana Luksemburskiego; – zaznacza na mapie ziemie, które wchodziły w skład państwa polskiego za Władysława Łokietka i Kazimierza Wielkiego.	Władysława Łokietka; – charakteryzuje przemiany gospodarcze i społeczne, jakie zaszły w Polsce w czasach Kazimierza Wielkiego.	znaczenie dla odbudowującego się Królestwa Polskiego miał pokój kaliski; – ocenia rządy króla Kazimierza; – uzasadnia, czy słusznie zasłużył on na przydomek „Wielki”.
13. Od unii polsko-węgierskiej do unii polsko-litewskiej. Polska za panowania Ludwika Węgierskiego i Władysława Jagiełły	– wyjaśnia pojęcia: <i>Andegawenowie, przywilej koszycki, unia personalna, Jagiellonowie, wielka wojna z zakonem krzyżackim, I pokój toruński.</i>	– wyjaśnia istotę unii personalnej i wskazuje przykłady takich unii w dziejach Polski średniowiecznej.	– charakteryzuje okoliczności zawarcia unii polsko-litewskiej w XIV w.; – przedstawia okres panowania Ludwika Węgierskiego w Polsce.	– charakteryzuje i ocenia stosunki polsko-krzyżackie w XV w.; – ocenia wpływ przywilejów zdobytych przez szlachtę w omawianym okresie na życie społeczne, polityczne i gospodarcze w Królestwie Polskim.	– ocenia znaczenie zawarcia unii polsko-litewskiej w XIV w.; – analizuje rządy króla Władysława Jagiełły.
14. Państwo polsko-litewskie za panowania Władysława Warneńczyka i Kazimierza Jagiellończyka	– wyjaśnia pojęcia: <i>władza regencyjna, unia personalna polsko-węgierska, wojna trzynastoletnia, Związek Pruski, konfederacja, przywilej</i>	– omawia zmiany terytorialne po zawarciu II pokoju toruńskiego w 1466 r.; – przedstawia przyczyny i konsekwencje wojny	– wyjaśnia, jaki charakter miała monarchia w Polsce w XV w. i jaki był zakres władzy króla.	– ocenia wpływ przywilejów zdobytych przez szlachtę do końca XV w. na życie społeczne, polityczne i gospodarcze w Królestwie Polskim.	– charakteryzuje i ocenia politykę dynastyczną Jagiellonów w XV w.

	<i>inkorporacyjny, II pokój toruński, Prusy Zakonne, Tajna Rada Związku Pruskiego, folwark szlachecki, pańszczyzna, układ o sukcesji, rada koronna, przywileje szlacheckie, urzędnicy ziemscy, sejmiki ziemskie, sejm walny, izba poselska i senacka.</i>	trzynastoletniej z zakonem krzyżackim.			
15. Miejsce Polski w średniowiecznej Europie. Kultura na ziemiach polskich	– wyjaśnia pojęcia: <i>cywilizacja zachodnioeuropejska, kultura łacińska, misje chrystianizacyjne, synkretyzm, kalendarz liturgiczny, kalendarz juliański, roczniki, kroniki, „Bogurodzica”, „Kazania świętokrzyskie”, „Psalterz floriański”, szkoły katedralne, szkoły zakonne, szkoły parafialne, Drzwi Gnieźnieńskie, płyta wiślicka, romański portal, Collegium Maius,</i>	– wyjaśnia, jakie znaczenie miało przyjęcie chrześcijaństwa w obrządku łacińskim przez Mieszka I; – wymienia najstarsze zabytki piśmiennictwa w języku polskim oraz kroniki i ich twórców.	– charakteryzuje rozwój szkolnictwa w Królestwie Polskim; – umieszcza na mapie Polski symbole przedstawiające zabytki romańskie i gotyckie polskiego średniowiecza.	– charakteryzuje sztukę romańską i gotycką na ziemiach polskich; – analizuje informacje na temat zabytków sztuki średniowiecznej w swojej miejscowości lub regionie.	– uzasadnia, jaką rolę odegrała Akademia Krakowska w procesie alfabetyzacji ziem polskich.

	<i>Barbakan, Ołtarz Mariacki, gotycki ratusz, freski w Kaplicy Trójcy Świętej na Zamku w Lublinie.</i>				
16. Ziemie polskie w średniowieczu – lekcja powtórzeniowa	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
17. Ziemie polskie w średniowieczu – lekcja sprawdzająca	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
IV. Czasy nowożytne					
18. Wielkie odkrycia geograficzne i europejska ekspansja kolonialna	– wyjaśnia pojęcia: <i>busola, karawela, kość słoniowa, Indianie, linia rozgraniczająca, kolonializm, konkwistador, niewolnictwo, Ameryka Łacińska, Mulaci, Metysi.</i>	– wymienia największych europejskich odkrywców i ich osiągnięcia; – wyjaśnia, dlaczego na przełomie epok średniowiecznej i nowożytnej, Europejczycy podjęli wyprawy odkrywcze i rozpoczęli ekspansję kolonialną na innych kontynentach.	– charakteryzuje najważniejsze następstwa odkryć geograficznych i ekspansji kolonialnej; – umieszcza na mapie konturowej świata symbole przedstawiające nowo założone kolonie.	– charakteryzuje proces powstawania pierwszych nowożytnych imperiów kolonialnych i ich wpływ na nowy podział świata.	– uzasadnia, na czym opierał się sukces państw kolonialnych od XV do XVI w.
19. Reformacja i konflikty religijne w Europie	– wyjaśnia pojęcia: <i>reformacja, konflikty religijne, odpust, bulla, pastor, luteranizm, wojna chłopska, protestanci, pokój augsburski,</i>	– przedstawia okoliczności, w jakich doszło do walk religijnych w krajach europejskich; – wymienia państwa, w których	– charakteryzuje przyczyny wystąpień zwolenników reformacji przeciwko doktrynie i sposobowi funkcjonowania Kościoła	– przedstawia działania Kościoła katolickiego podjęte w odpowiedzi na reformację; – charakteryzuje najważniejsze	– analizuje, czym się różnił luteranizm od kalwinizmu; – podaje i ocenia następstwa reformacji i kontrreformacji w wybranych

	<i>kalwinizm, predestynacja, akt supremacji, Kościół anglikański, hugenoci, noc św. Bartłomieja, edykt nantejski, sobór trydencki, Towarzystwo Jezusowe – jezuici, kontrreformacja, Święte Oficjum, „Indeks ksiąg zakazanych”.</i>	dominowały wyznania protestanckie oraz te, w których panowała religia katolicka.	katolickiego.	założenia wyznań protestanckich.	państwach Europy.
20. Kultura europejska epoki renesansu i baroku	– wyjaśnia pojęcia: <i>humanizm, myśl humanistyczna, druk, maszyna drukarska, odrodzenie, renesans, krytycyzm, zasada „cel uświęca środki”, perspektywa linearna, barok, styl barokowy, monumentalizm, światłocień, Wersal, empiryzm, racjonalizm.</i>	– wymienia najważniejszych artystów renesansu i baroku.	– charakteryzuje idee głoszone przez humanistów; – wskazuje i porównuje ze sobą najważniejsze cechy kultury renesansowej i barokowej.	– na podstawie zamieszczonych źródeł ikonograficznych wskazuje najbardziej wyróżniające się cechy architektury renesansowej.	– wymienia i ocenia twórczość najważniejszych artystów renesansu i baroku.
21. Oświecenie i przemiany cywilizacyjne i polityczne XVIII w.	– wyjaśnia pojęcia: <i>oświecenie, rewolucja agrarna, płodozmian, rewolucja przemysłowa, maszyna parowa, latające czółenko,</i>	– omawia wpływ idei oświeceniowych na rewolucję amerykańską i francuską.	– charakteryzuje najważniejsze założenia myśli oświeceniowej; – przedstawia skutki i znaczenie rewolucji francuskiej.	– wyjaśnia, na czym – według myślicieli epoki oświecenia – powinny opierać się relacje pomiędzy władzą a ludźmi.	– wyjaśnia pojęcia rewolucji agrarnej i przemysłowej oraz analizuje, w jaki sposób wpłynęły one na życie społeczne w XVIII w.;

	<i>oświecanie umysłów, krytycyzm, deizm, ateizm, encyklopedia, trójpodział władzy, rewolucja amerykańska, Kongres kontynentalny, Deklaracja niepodległości Stanów Zjednoczonych, Konstytucję Stanów Zjednoczonych Ameryki, stan trzeci, burżuazja, rewolucja francuska, Deklaracja Praw Człowieka i Obywatela.</i>				– porównuje przyczyny, cele i charakter amerykańskiej wojny o niepodległość oraz rewolucji francuskiej.
--	--	--	--	--	--

V. Rzeczpospolita Obojga Narodów – XVI–XVIII w.

22. Państwo polsko- litewskie w XVI w. (do 1569 r.)	– wyjaśnia pojęcia: <i>sekularyzacja Państwa Zakonnego, hold lenny, Hold Pruski, gospodarka folwarczno- pańszczyźniana, przywilej piotrkowski, spichlerz, demokracja szlachecka, możnowładztwo, szlachta średnia,</i>	– omawia stosunki państwa polsko- litewskiego z sąsiadami w XVI w.; – wyjaśnia, na czym polegała demokracja szlachecka w Polsce.	– charakteryzuje gospodarkę folwarczno- pańszczyźnianą na ziemiach polskich.	– ocenia, jakie konsekwencje miał rozwój gospodarki folwarczno- pańszczyźnianej dla szlachty, mieszczan i chłopów oraz państwa; – na podstawie tekstu źródłowego opisuje produkty, jakimi handlowano w Gdańsku w XVI w.	– uzasadnia, jaką rolę odgrywał sejm w Rzeczypospolitej w XVI w.; – analizuje, jakie znaczenie dla ukształtowania się demokracji szlacheckiej miała konstytucja <i>Nihil novi</i> .
---	--	--	--	---	--

	<i>konstytucja, konstytucja Nihil novi, sejm, senat, pospolite ruszenie, prawo nobilitacji, sejmiki, nominacja, sejm nadzwyczajny, sejm elekcyjny, sejm koronacyjny, zasada jednomyślności.</i>				
23. Rzeczpospolita Obojga Narodów w 2. połowie XVI w.	– wyjaśnia pojęcia: <i>Prusy Książęce, Kościół narodowy, bracia polscy, arianie, Konfederacja warszawska, unia brzeska, Kościół unicki, Kościół grekokatolicki, unia lubelska, Rzeczpospolita Obojga Narodów, arras, cerkiew grekokatolicka, wolna elekcja, interrex, artykuły henrykowskie, bezkrólewie, Zamek Królewski w Warszawie.</i>	– wyjaśnia pojęcie <i>unia realna</i> i wymienia warunki, na których została zawarta unia lubelska.	– charakteryzuje zasady ustrojowe Rzeczpospolitej, jakie ukształtowały się pod koniec XVI w.	– analizuje, w jaki sposób wybierano władców po śmierci ostatniego z Jagiellonów.	–
24. Kultura renesansowa w Rzeczypospolitej	– wyjaśnia pojęcia: <i>humanistyczne idee, renesansowy</i>	– opisuje przemiany w szkolnictwie na ziemiach polskich	– charakteryzuje informacje na temat zabytków	– analizuje, czym się zasłużyli dla kultury i nauki najwybitniejsi	– analizuje, w jaki sposób humanizm i kultura renesansowa

	<i>dziedziniec, kaplica grobowa Zygmunta Starego, Kaplica Zygmuntowska, sarkofag, mecenas, krużganki, arkady, Sukiennice, Wielki Arsenał, Złota Brama, renesansowy ratusz, język narodowy, „Psalterz dawidowy”, Biblia brzeska, gimnazjum kalwińskie, kolegium jezuickie, Akademia Wileńska, Akademia Zamojska.</i>	w XVI w.; – wymienia najważniejsze dzieła sztuki renesansowej w Polsce.	architektury renesansowej na terenie swojego regionu; – wymienia najwybitniejszych polskich twórców epoki renesansu.	polscy twórcy epoki renesansu.	dotarli na teren Rzeczypospolitej; – argumentuje, jakie było miejsce Kościoła w rzeczywistości kulturalnej i naukowej, która wytworzyła się na ziemiach polskich w XVI w.
25. Rzeczpospolita Obojga Narodów w XVII w.	– wyjaśnia pojęcia: <i>husarz, husaria, koncerz, dymitriada, Inflanty, powstanie Chmielnickiego, Chanat Krymski, kozak, powstanie chłopskie, potop szwedzki, żupan, konfederacja wojskowo-szlachecka, suwerenność, latyfundium, liberum veto, abdykacja.</i>	– przedstawia przyczyny wojen między Rzeczpospolitą a Szwecją, Rosją i Turcją; – wymienia najważniejsze etapy konfliktów i stoczone bitwy ze Szwecją, Rosją i Turcją.	– omawia przyczyny wybuchu powstania Chmielnickiego i określa jego skutki.	– charakteryzuje przejawy kryzysu gospodarczego, jaki dotknął Rzeczpospolitą w XVII w. i jego następstwa społeczno-polityczne.	– analizuje, jakie terytoria utraciła Rzeczpospolita w 2. połowie XVII w.
26. Rzeczpospolita w czasach saskich. Kultura barokowo-	– wyjaśnia pojęcia: <i>czasy saskie, unia personalna, III wojna</i>	– opisuje, czym charakteryzował się barok w	– charakteryzuje, jakie były skutki zwycięstwa	– analizuje, czym się charakteryzowały ideologia i kultura	– ocenia okres panowania królów: Augusta II i Augusta

-sarmacka	<i>północna, Sejm Niemy, „Za króla Sasa jedz, pij i popuszczaj pasa”, kultura barokowo-sarmacka, Kolumna Zygmunta, taniec śmierci, portrety trumienne, Kalwaria, Kalwaria Zebrzydowska, sarmatyzm, kontusz, złota wolność szlachecka, ksenofobia,</i>	Rzeczpospolitej.	kontrreformacji w Rzeczypospolitej.	sarmacka;	III; – uzasadnia, jakie negatywne i pozytywne zjawiska miały miejsce w okresie panowania Augusta II i Augusta III w Rzeczypospolitej.
27. Rzeczpospolita za panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego. Konstytucja 3 maja	– wyjaśnia pojęcia: <i>Familia, Szkoła Rycerska, Pałac Kadetów, prawa kardynalne, Konfederacja barska, pierwszy rozbiór Polski, Kołacz królów, traktat rozbiorowy, Komisja Edukacji Narodowej, Sejm Czteroletni lub Wielki, stronnictwo królewskie (dworskie), stronnictwo patriotyczne, stronnictwo</i>	– przedstawia przyczyny i skutki zawiązania konfederacji targowickiej; – wyjaśnia, dlaczego doszło do I rozbioru i jakie ziemie utraciła Rzeczpospolita.	– charakteryzuje metody ingerowania Rosji w sprawy Rzeczypospolitej w XVIII w.	– charakteryzuje stronnictwa polityczne działające w okresie obrad Sejmu Wielkiego.	– analizuje ustrój Rzeczypospolitej, który ukształtował się w wyniku reform Sejmu Wielkiego i uchwalenia Konstytucji 3 maja.

	<i>hetmańskie, reformy wojskowe i podatkowe, ustawa o miastach, Konstytucja 3 maja, Straż Praw, konfederacja targowicka, wojna w obronie Konstytucji 3 maja, Order Virtuti Militari.</i>				
28. Upadek Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Oświecenie w Rzeczypospolitej	– wyjaśnia pojęcia: <i>drugi rozbiór Polski, sejm rozbiorowy, bojkot, insurekcja kościuszkowska, Akt powstania, Odezwa Tadeusza Kościuszki do polskich kobiet, kosynierzy, uniwersał połaniecki, rzeź Pragi, trzeci rozbiór Polski, Collegium Nobilium, Biblioteka Żałuskich, Teatr Narodowy, „Monitor”, zakon pijarów, szkoły główne, obiady czwartkowe, Łazienki Królewskie (Pałac na Wodzie w Warszawie).</i>	– wymienia, jakie terytoria Rzeczypospolitej zajęły mocarstwa rozbiorowe w wyniku II i III rozbioru; – omawia przebieg insurekcji kościuszkowskiej.	– wyjaśnia, w jaki sposób i dlaczego Tadeusz Kościuszko zabiegał o pozyskanie poparcia chłopów dla powstania; – charakteryzuje zmiany w szkolnictwie polskim, jakie zaszły w 2. połowie XVIII w.	– charakteryzuje kulturę doby oświecenia w Rzeczypospolitej.	– uzasadnia, które z przyczyn upadku Rzeczypospolitej były najistotniejsze, podaje argumenty; – wyjaśnia znaczenie upadku Rzeczypospolitej dla sytuacji politycznej w Europie; – ocenia, jaką rolę odegrała Komisja Edukacji Narodowej w przemianach edukacyjnych w XVIII w.
29. Czasy nowożytne	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.

i Rzeczpospolita Obojga Narodów – XVI–XVIII w. – lekcja powtórzeniowa					
30. Czasy nowożytne i Rzeczpospolita Obojga Narodów – XVI–XVIII w. – lekcja sprawdzająca	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.

Wymagania edukacyjne dla klasy drugiej i trzeciej znajdują się w osobnych dokumentach pt. „Wymagania edukacyjne z historii w Branżowej Szkole 1 Stopnia”.

OBSZARY AKTYWNOŚCI

a) wiedza – zgodnie z zakresem wymagań na poszczególne poziomy w formie:

- odpowiedzi ustnej z 2 ostatnich lekcji;
- kartkówki;
- pracy klasowej;
- sprawdzianu

b) umiejętności, w tym:

- wnioskowanie i uogólnianie
- dostrzeganie wniosków przyczynowo - skutkowych
- analiza różnych źródeł informacji
- prezentacja
- praca w grupie
- praca indywidualna

- c) udział w olimpiadach i konkursach
- d) zaangażowanie w działalności organizacyjnej szkoły i środowiska

NARZĘDZIA POMIARU

Sprawdzaniu podlegają wszystkie sfery osiągnięć uczniów tj. wiadomości i umiejętności oraz aktywność. Ocenianie osiągnięć przeprowadza się w odniesieniu do wymagań programowych.

Na ocenę wpływać będą także:

- aktywność i zaangażowanie ucznia podczas lekcji
- jakość prezentacji uczniowskich
- aktywny udział ucznia w dyskusji, debacie
- umiejętność działania w zespole

Uczeń przychodzi na lekcję przygotowany, to znaczy musi posiadać: - podręcznik - zeszyt - zeszyt ćwiczeń lub karty pracy (umownie z nauczycielem)

Zasady oceniania:

a) Punkty z prac pisemnych (procenty) przelicza się na oceny według schematu:

od 40% – 2,

od 45% - 2+,

od 50% 3-,

od 55% - 3,

od 65% 3+,

od 70% - 4-,

od 75% - 4,

od 85% 4+,

od 90% - 5-,

od 93% - 5,

od 96% - 5+,

od 98 – 6.

Kryteria ocen:

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a. nie ma osiągnięć wystarczających do dalszego uczenia się historii
- b. nie rozwiązuje najprostszych zadań nawet przy pomocy nauczyciela,
- c. nie zachowuje minimalnej dokładności i staranności, koniecznej do poprawnego rozwiązania zadania,
- d. nieprawidłowo stosuje terminy historyczne, nie radzi sobie z ich zrozumieniem,
- e. nie potrafi posługiwać się mapą historyczną,
- f. nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności i nie wykazuje chęci współpracy w celu uzupełnienia braków.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- a. ma część osiągnięć w zakresie wystarczającym do dalszego uczenia się historii
- b. rozwiązuje proste zadania z pomocą nauczyciela,
- c. zachowuje małą dokładność i staranność, nie jest systematyczny,
- d. wymienić podstawowe daty historyczne
- e. wykazuje się znajomością i zrozumieniem najprostszych pojęć i terminów historycznych, stosuje je w prawidłowy sposób,

f. korzysta z pomocy nauczyciela lub innych uczniów.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a. samodzielnie rozwiązuje proste zadania,
- b. zachowuje dokładność i staranność wystarczająca do poprawnego rozwiązania zadań,
- c. pracuje systematycznie, na bieżąco poprawia oceny niedostateczne,
- d. stosuje prawidłowo większość terminów i pojęć historycznych,
- e. potrafi w wystarczającym zakresie posługiwać się samodzielnie mapą historyczną f. przeprowadza analizę związków przyczynowo - skutkowych

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a. samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim poziomie złożoności,
- b. zachowuje dokładność i staranność wystarczającą do poprawnego rozwiązywania zadań,
- c. wypowiada się pełnymi zdaniami, wyjaśniając podstawowe zjawiska i procesy historyczne, jest systematyczny,
- d. prawidłowo stosuje większość pojęć i terminów historycznych,
- e. prawidłowo posługuje się mapą historyczną,
- f. analizuje ciągi przyczynowo – skutkowe oraz je ocenia

Wypowiedzi ustne punktowane oceną:

- 1 (ndst) – wypowiedź z poważnymi błędami merytorycznymi, niesamodzielna, pomijająca najważniejsze zagadnienia, nieznanomość podstawowych faktów historycznych, błędy językowe.
- 2 (dop) – wypowiedź z niewielkimi błędami merytorycznymi, niesamodzielna, niepełna, błędy językowe.
- 3 (dst) – wypowiedź z mało istotnymi błędami merytorycznymi, niepełna, samodzielna, omówienie podstawowych zagadnień.

4 (db) – wypowiedź bezbłędna, samodzielna, niepełna, uporządkowane przytaczanie faktów, poprawny język.

5 (bdb) – wypowiedź bezbłędna samodzielna, wyczerpująca bez wiadomości wykraczających poza program, swobodne operowanie faktami, integracja wiedzy z różnych dziedzin.

6 (cel) – wypowiedź bezbłędna, samodzielna, wyczerpująca, wykraczająca poza program, swobodne operowanie faktami, widoczne zaangażowanie ucznia w proces dydaktyczny. Oceny mogą być rozszerzone o „+” lub „-”.

b) Sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może napisać pracy z całą klasą, to powinien to uczynić po powrocie do szkoły (w terminie uzgodnionym z nauczycielem).

c) Oceny niedostateczne ze sprawdzianów uczeń zobowiązany jest poprawić w ciągu 2 tygodni (w przypadkach losowych termin może zostać wydłużony).

d) Uczeń ma prawo podwyższyć także inne oceny niż niedostateczna (w terminie 2 tygodni).

e) Sprawdziany i prace klasowe są zadawane z dwu tygodniowym wyprzedzeniem, kartkówki z ostatnich trzech lekcji są bez zapowiedzi.

f) Pisemne prace domowe uczeń jest zobowiązany oddać w ustalonym terminie, nieoddanie pracy skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej.

g) Zeszyt przedmiotowy jest własnością ucznia. Uczeń jest zobowiązany do systematycznego zapisywania notatek. Brak notatek skutkuje oceną niedostateczną.

h) Uczniowie posiadający zalecenia Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej mogą prowadzić notatki przy użyciu komputera.

i) uczeń ma możliwość wykorzystania jednego nieprzygotowania do lekcji

EGZAMIN POPRAWKOWY, KLASYFIKACYJNY, SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIA

Na egzamin poprawkowy komisja przygotowuje zadania na ocenę dopuszczającą, a próg zaliczenia wynosi 90%. Uczeń w czerwcu otrzymuje od nauczyciela historii wymagania edukacyjne i ich odbiór potwierdza własnoręcznym podpisem. Egzamin poprawkowy przeprowadza się w dwóch formach: pisemnej i ustnej. Na egzaminie pisemnym, trwającym 45 minut, uczeń rozwija 1 wybrany spośród 3 podanych tematów. Na egzaminie ustnym uczeń losuje zestaw zawierający 3 pytania. Ostateczny wynik ustala komisja.

Przebieg lekcji:

1. Podczas lekcji uczeń zobowiązany jest do przestrzegania porządku, zasad kultury osobistej oraz kultury słowa.
2. Każdy uczeń powinien posiadać podręcznik.
Dopuszczalne jest, aby uczniowie siedzący w jednej ławce korzystali na lekcji z jednego podręcznika.
3. Uczeń jest zobowiązany posiadać na lekcji inne materiały wskazane przez nauczyciela.
4. Uczeń na lekcji za zgodą nauczyciela może korzystać z kalkulatora, jeśli jego użycie jest zgodne z tematem lekcji. Zabrania się korzystania z telefonu komórkowego, jako kalkulatora.
8. Na lekcjach nie wolno używać telefonów komórkowych. Telefon powinien być schowany i wyłączony (ewentualnie wyciszony).
9. Uczeń ma prawo zadawać pytania związane z tematyką lekcji lub prosić o powtórzenie tych fragmentów lekcji, które nie są zrozumiałe i oczekiwać pomocy ze strony nauczyciela.
10. Uczeń zainteresowany historią ma prawo do pomocy ze strony nauczyciela w postaci wskazania dodatkowych źródeł informacji historycznych.

Kryteria ocen:

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a. nie ma osiągnięć wystarczających do dalszego uczenia się historii
- b. nie rozwiązuje najprostszych zadań nawet przy pomocy nauczyciela,
- c. nie zachowuje minimalnej dokładności i staranności, koniecznej do poprawnego rozwiązania zadania,
- d. nieprawidłowo stosuje terminy historyczne, nie radzi sobie z ich zrozumieniem,
- e. nie potrafi posługiwać się mapą historyczną,
- f. nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności i nie wykazuje chęci współpracy w celu uzupełnienia braków.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- a. ma część osiągnięć w zakresie wystarczającym do dalszego uczenia się historii
- b. rozwiązuje proste zadania z pomocą nauczyciela,
- c. zachowuje małą dokładność i staranność, nie jest systematyczny,
- d. wymienić podstawowe daty historyczne
- e. wykazuje się znajomością i zrozumieniem najprostszych pojęć i terminów historycznych, stosuje je w prawidłowy sposób,
- f. korzysta z pomocy nauczyciela lub innych uczniów.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a. samodzielnie rozwiązuje proste zadania,
- b. zachowuje dokładność i staranność wystarczająca do poprawnego rozwiązania zadań,
- c. pracuje systematycznie, na bieżąco poprawia oceny niedostateczne,
- d. stosuje prawidłowo większość terminów i pojęć historycznych,

e. potrafi w wystarczającym zakresie posługiwać się samodzielnie mapą historyczną f. przeprowadza analizę związków przyczynowo - skutkowych

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a. samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim poziomie złożoności,
- b. zachowuje dokładność i staranność wystarczającą do poprawnego rozwiązywania zadań,
- c. wypowiada się pełnymi zdaniami, wyjaśniając podstawowe zjawiska i procesy historyczne, jest systematyczny,
- d. prawidłowo stosuje większość pojęć i terminów historycznych,
- e. prawidłowo posługuje się mapą historyczną,
- f. analizuje ciągi przyczynowo – skutkowe oraz je ocenia

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który;

- a. samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy o wysokim poziomie złożoności,
- b. zachowuje wzorową dokładność i staranność w rozwiązywaniu zadań, jest systematyczny, na bieżąco osiąga dobre i bardzo dobre wyniki w nauce,
- c. wypowiada się pełnymi zdaniami, w sposób logiczny i spójny wyjaśnia złożone procesy i zjawiska historyczne,
- d. potrafi dokonywać porównań i klasyfikacji,
- e. samodzielnie zdobywa wiedzę i umiejętności,
- f. jest aktywny w trakcie zajęć lekcyjnych.

- Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
- a. opanował 98% wymagań z zakresu podstawowego,
 - b. potrafi posługiwać się i wykorzystywać różne dodatkowe źródła informacji historycznej,
 - c. wykazuje się wiedzą i umiejętnościami wykraczającymi ponad realizowany program nauczania,
 - d. uczestniczył w konkursach, olimpiadach lub innych dodatkowych przedsięwzięciach z zakresu historii,
 - e. twórczo rozwija własne zainteresowania z zakresu historii i dzieli się tą wiedzą z innymi,
 - f. wykazuje się dużą aktywnością na zajęciach lekcyjnych,
 - g. przygotowuje materiały korzystając z różnych źródeł informacji, przetwarza je do praktycznego wykorzystania.

Ocena końcowa roczna i semestralna

Ocenę roczną/semestralną wystawia nauczyciel w oparciu o oceny cząstkowe. Podstawą oceny rocznej/semestralnej jest zaliczenie wszystkich zapowiedzianych prac pisemnych. Niezaliczenie jednej skutkuje obniżeniem oceny. Inne formy sprawdzania wiedzy (np. odpowiedź ustna) oraz aktywność w czasie lekcji mogą ocenę podnieść. Wszystkie powyższe składowe stanowią ocenę roczną/semestralną.

Opracowali:

Maria Budkiewicz

Dariusz Słomion